

URJALAN KUNNAN HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2020

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on meidän yhteinen tehtävä!

Kuntalain 1 §:n mukaan **kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa**. Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. **Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.**

Tämä hyvinvointisuunnitelma sisältää hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät tavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet vuodelle 2020. Tavoitteet on jaettu neljään eri painopisteeseen, jotka on asetettu laajassa hyvinvointikertomuksessa koko valtuustokaudelle eli vuosille 2017-2020.

Painopiste 1: LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

1. tavoite: Perheiden tukeminen
2. tavoite: Lasten ja nuorten liikkumisaktiivisuuden lisääntyminen
3. tavoite: Lasten, nuorten ja perheiden ruokatottumusten paraneminen
4. tavoite: Nuorten koulutuksen, työllisyyden ja osallistumisen tukeminen
5. tavoite: Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja seuraaminen

Painopiste 2: IKÄIHMISTEN ELÄMÄNHALLINNAN EDISTÄMINEN

1. tavoite: Ikäihmisten osallisuuden ja sosiaalisten verkostojen lisäämisen tukeminen
2. tavoite: Ikäihmisten toimintakyvyn paraneminen

Painopiste 3: PÄIHTEETTÖMÄN ELÄMÄNTAVAN TUKEMINEN

1. tavoite: Päihteettömyyttä koskevan viestinnän lisääminen
2. tavoite: Valmiuksien edistäminen sote-ammattilaisten työssä päihteettömyyden edistämiseksi

Painopiste 4: SAVUTTOMUUDESTA TERVEYTTÄ

1. tavoite: Savuttomien työpaikkojen lisääminen
2. tavoite: Savuttomuuden tukeminen

Hyvinvointitavoitteet ja vuodelle 2020 suunnitellut toimenpiteet on koottu taulukoihin omien painopisteiden alle. Vastuutahoiksi on nimetty sekä toimialoja että -nimikkeitä, joilla on vastuu toimenpiteen toteutumisesta. Tavoitteita toteutetaan kuitenkin laaja-alaisella yhteistyöllä ja kaikki toimialat kantavat vastuuta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on meidän yhteinen tehtävä!

Hyvinvointisuunnitelman laatimisesta on vastannut kunnan HYTE-työryhmä, joka on osallistanut suunnitteluun laajasti kunnan työntekijöitä eri palvelukeskuksista. Suunnitelman pohjana on käytetty kuntastrategiaa, laajaa hyvinvointikertomusta, Urjalan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, Akaan hyvinvointiohjelmaa (yhteistyön osalta) sekä palvelukeskusten toiminta- ja taloussuunnitelmia.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden asettelu vuodelle 2020

Painopiste 1: LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

1. TAVOITE: Perheiden tukeminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Uudistetaan kotisivuille palvelutiedot ja sosiaalitoimelle tulostettavat lomakepohjat.	Sosiaalitoimi
Systeemisen mallin ja perhekeskusmallin kehittämisen jatkaminen - tarkoituksena entisestään selkeyttää sosiaalitoimen palveluja perheille ja yhteistyökumppaneille.	Sosiaalitoimi
Päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetään kaksi perhetapahtumaa, joiden sisältöinä on hyvinvointi ja vanhemmuuden tukeminen. Esiopetuksessa järjestetään perhetapahtuma esioppilaiden perheille.	Varhaiskasvatus
Kuntalaisten osallistaminen uuden päiväkodin suunnitteluun, esimerkiksi kyselyiden tai lasten kokouksien avulla.	Varhaiskasvatus
Kehitetään uusia työtapoja ja malleja perheiden tukemiseen neuvoloissa. Kehittämisessä otetaan huomioon perheille tehtyjen kyselyjen tulokset.	Terveydenhuolto

2. TAVOITE: Lasten ja nuorten liikkumisaktiivisuuden lisääntyminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Päiväkodin liiketiimi organisoii liikuntasuunnitelman, jossa säännöllisesti ryhmät yhdessä lasten kanssa järjestävät liikunnallisen ohjelman ulkoiluun. Perhepäivähoidossa suunnitellaan ja toteutetaan säännöllisesti yhdessä lasten kanssa monipuolista liikuntatoimintaa ryhmälle tai yhteistyöryhmälle.	Varhaiskasvatus
Hyödynnetään edelleen "Ilo kasvaa liikkuen"-materiaalia ja toimintatapoja.	Varhaiskasvatus
Esiopetuksessa liikunnan laajentaminen lähiympäristöön ja lähiympäristön monipuolinen käyttö.	Varhaiskasvatus
Nuorten ryhmätoiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja liikkumisen tärkeys.	Nuorisotyö
Liikkuva Koulu-hankkeen myötä syntyneiden käytänteiden jatkaminen, kuten liikuntavälituntien ja välinevuokraamotoiminnan.	Koulujen henkilökunta

Hyödynnetään koulun jopoja liikkumiseen.	Koulujen henkilökunta
Hyödynnetään MOVE-mittausten tuloksia yksilöllisten liikkumistavoitteiden saavuttamiseksi.	Koulujen henkilökunta
Järjestetään kaksi liikuntapäivää, joissa tarjotaan lapsille ja nuorille mahdollisuus tutustua uusiin liikuntamuotoihin.	Koulujen henkilökunta Liikuntatoimi

3. TAVOITE: Lasten, nuorten ja perheiden ruokatottumusten paraneminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Edistetään yhteistyössä ruokapalveluiden ja varhaiskasvatuksen kanssa osallistavaa SAPERE- mallia. Kouluilla <ul style="list-style-type: none"> • tarjotaan hedelmävälipala koko lukuvuoden ajan • kasvisruokapäivä pidetään ruokalistalla viikoittain • kokoontuu kouluruokatoimikunta, jossa mukava oppilasjäseniä eri ikäluokista • toteutetaan kysely lukion oppilaille kasvisruuasta • kehitetään keinoja tavoittaa yläkoulun ylimpien luokkien oppilaat ja lukiolaiset 	Varhaiskasvatus, ruokapalvelut Ruokapalvelut Koulujen henkilökunta
Kutsutaan sekä peruskoulun että lukion vanhempainiltaan asiantuntija kertomaan ravitsemuksesta. Oppilaille ja opiskelijoille järjestetään oma tilaisuus ravitsemuksesta.	Ruokapalvelut Terveystieteiden tutkimuskeskus
Monialainen lasten ja nuorten ravitsemustyöryhmä kokoontuu säännöllisesti ja järjestää tarvittaessa koulutuksia. Kutsutaan kokoukseen kerran vuodessa myös lasten ja nuorten edustajat.	Terveystieteiden tutkimuskeskus Lasten ja nuorten parissa sekä keittiöissä toimiva henkilökunta
Nuorten ryhmätoiminnassa huomioidaan, monipuolisen ja ravitsevan ruuan tärkeys sekä suunnitellaan ja valmistetaan edullista ruokaa yhdessä.	Nuorisotyö

4. TAVOITE: Nuorten koulutuksen, työllisyyden ja osallistumisen tukeminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Nuorten kesätyösetelin kehittäminen	Nuorisotyö Työllisyyspalvelut
Nuorten kesätyöllistämisen kriteerien vahvistaminen	Nuorisotyö Työllisyyspalvelut
Nuorten liikuntavalmennukseen osallistuminen	Nuorisotyö Työllisyyspalvelut Hyvinvointikoordinaattori
Kesätyöinfon kehittäminen niin, että mukaan saadaan enemmän yrittäjiä.	Nuorisotyö Työllisyyspalvelut

5. TAVOITE: Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja seuraaminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman tekeminen jatkuu varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatus
Kehitetään lasten ja nuorten mielenterveystyön rajapinnoilla tehtävää yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.	Terveydenhuolto
Lasten tunne- ja turvataito-ohjelman (TURRE) käyttöä jatketaan Aseman esiopetuksessa ja se otetaan käyttöön myös yhtenäiskoulun esiopetuksessa. Ohjelman avulla vahvistetaan lasten tunne- ja turvataitoja.	Varhaiskasvatus
Lasten ja nuorten tunnetaitotunnit eri luokka-asteilla eri menetelmin jatkuu.	Koulujen henkilökunta
Oppilashuollossa seurataan lasten ja nuorten vointia hyvinvointikyselyin, ja huoliin reagoidaan tarvittavalla tavalla.	Koulujen henkilökunta
Vuosiluokkien nivelvaiheiden tiedonsiirtoa oppilaiden tuen tarpeista tehostetaan.	Oppilashuolto
Nuorten kuulemisen lisääminen kehittämällä matalan kynnyksen menetelmiä nuorten kuulemiseen. Nuorisovaltuusto tekee aloitteen, jonka idea on lähtöisin sellaiselta nuorelta, joka ei ole nuorisovaltuuston jäsen.	Nuorisovaltuusto

Painopiste 2: IKÄIHMISTEN ELÄMÄNHALLINNAN EDISTÄMINEN

1. TAVOITE: Ikäihmisten osallisuuden ja sosiaalisten verkostojen lisäämisen tukeminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Lähtöritoiminnan kehittäminen erityisesti neuvonnan näkökulmasta.	Vanhustenhuolto
Tiedotetaan palveluista laaja-alaisesti ja hyödynnetään sosiaalisen median mahdollisuudet.	Vanhustenhuolto
Ikäihmisten perhetoiminnan lisääminen. Omaishoitajien jaksamisen tukeminen eri tukitoimin.	Pirkanmaan perhehoitokeskus, perhehoitajat ja asiakasohjaus
RAI- soft palvelutarpeen arviointijärjestelmän käyttöönotto. Järjestelmän avulla luodaan asiakkaan kanssa hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelma.	Vanhustenhuolto
Kotihoidon palvelusetelin käyttöönotto, jonka avulla lisätään asiakkaan palveluiden valinnanmahdollisuutta.	Vanhustenhuolto
Kotihoidon asiakkaiden etätukimahdollisuuden pilottihanke. Etätuen avulla ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.	Vanhustenhuolto

2. TAVOITE: Ikäihmisten toimintakyvyn paraneminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Kotiutustiimin perustaminen yhteistoiminta-alueelle. Tarkoituksena turvata asiakkaiden nopea, turvallinen ja onnistunut kotiutuminen.	Vanhustenhuolto
Kuntohoitajan työpanoksen kohdentaminen kotona asuvien asiakkaiden, omaishoidettavien ja heidän hoitajiensa kuntoutukseen.	Vanhustenhuolto
Kehitetään geriatrasta avovastaanottoa vastaamaan ikäihmisten laajaa geriatrisen arvioinnin tarvetta.	Terveystieteiden tutkimuskeskus
Urjalan kotihoidon asiakkaiden lääkehoito siirtyy lääkkeiden annosjakeluun palvelusetelin avulla. Annosjakelu turvaa virheetöntä ja turvallista lääkehoitoa.	Vanhustenhuolto
Ikääntyneiden toimintakyvyn ja palveluntarpeen suunnitelmallinen arviointi ja mahdollisen hoitosuunnitelman tekeminen yhdessä asiakkaan kanssa.	Vanhustenhuolto
Tuetaan vertaisohjaajien ja ulkoiluystävien toimintaa aktiivisella yhteistyöllä ja kannustamalla, tapaamiset vähintään kerran vuodessa.	Liikuntatoimi Vanhustenhuolto
Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen Voimaa Vanhuuteen- ohjelman päätyttyä ja ohjelmasta nousseiden kehittämiskohteiden eteenpäin vieminen.	Kaikki ikäihmisten kanssa yhteistyötä tekevät toimialat

Otetaan käyttöön ikäihmisten kaatumisvaaran arviointi ja kaatumisten ehkäisyn toimintasuunnitelma.	Terveydenhuolto Ikäihmisten parissa työskentelevät
--	---

Painopiste 3: PÄIHTEETTÖMÄN ELÄMÄNTAVAN TUKEMINEN

1. TAVOITE: Päihteettömyyttä koskevan viestinnän lisääminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Laaditaan ennaltaehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma ikäryhmien mukaan.	Ennaltaehkäisevän päihdetyön työryhmä
Lisätään yhteistyötä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.	Ennaltaehkäisen päihdetyön työryhmä

2. TAVOITE: Valmiuksien edistäminen sote-ammattilaisten työssä päihteettömyyden edistämiseksi	
Toimenpide	Vastuutaho
Koulutetaan ja konsultoidaan sote-ammattilaisia.	Terveydenhuolto Päihdehoitaja sekä muut ammattilaiset

Painopiste 4: SAVUTTOMUUDESTA TERVEYTTÄ

1. TAVOITE: Savuttomien työpaikkojen lisääminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Annetaan yrityksille tietoa kunnan savuttomuusprosessista ja kannustetaan yrityksiä lähtemään mukaan savuttomaksi työpaikaksi.	Elinkeinopalvelut
Nuorten ryhmätoiminnassa noudatetaan kunnan ohjeistusta savuttomasta kunnasta.	Nuorisotyö

2. TAVOITE: tavoite: Savuttomuuden tukeminen	
Toimenpide	Vastuutaho
Tiedotetaan väestöä aktiivisesti hakeutumaan ammattilaisten vastaanotoille samaan apua vieroitukseen.	Terveydenhuolto